

**STROKOVNI SVET SDS
ODBOR ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN ŠPORT**

**ZA DOSTOPEN, KAKOVOSTEN IN UČINKOVIT
IZOBRAŽEVALNI SISTEM**

Slovenska demokratska stranka želi s programom na področju izobraževanja, znanosti in športa Slovincem zagotoviti:

- odlično in uporabno znanje,
- odkritje talentov slehernega šolajočega,
- razvoj ustvarjalnosti, inovativnosti ter kritičnega mišljenja,
- razvoj vrhunske znanosti,
- vrednostni sistem in domoljubje v šoli.

Na področju izobraževanja in znanosti bomo zagotovili dostopnost, kakovost, fleksibilnost in učinkovitost ter povezali izobraževanje s trgom znanja.

To bomo storili tako, da bomo:

- omogočili javne ali zasebne vrtce s koncesijo ob podjetjih, kamor bodo zaposleni starši lahko prednostno vključili svoje otroke,
- zagotovili brezplačne učbenike in delovne zvezke v papirni (za mlajše učence) in elektronski obliki za starejše učence in dijake,
- posodobili predmetnik tako, da se bodo učenci v osnovni šoli učili praktičnega življenja,
- ohranili osnovne šole in podružnice na podeželju, zlasti na deprivilegiranih območjih in uredili optimalno dostopno mrežo srednjih šol,
- spodbujali nastanek izobraževalnih srednješolskih strokovnih programov, ki sledijo potrebam gospodarstva,
- zagotovili izbirnost osnovnošolskih in srednješolskih programov, tudi z ustrezno mrežo zasebnih šol,
- omogočili ustanavljanje in financiranje visokošolskih kakovostnih programov, ki jih država v strategiji sprejme kot strateško potrebne z analizo potreb v državi,
- zagotovili izbirnost visokošolskih programov in odpravili ovire za nastajanje novih programov na javnih fakultetah pa tudi s

podeljevanjem koncesij zasebnim fakultetam po jasnih in merljivih kriterijih,

- uvedli zunanjo evalvacijo v vrtce, osnovne in srednje šole
- zagotovili dosledno uveljavljanje objektivno preverljivih standardov s pomočjo sistema akreditacij in evalvacij ter spodbujanjem odličnosti prek stimulatívnega financiranja,
- uvedli sprejemni izpit na univerzi, tako da bo matura le del kriterijev za vpis na univerzo, izbira drugih kriterijev pa bo sodila v pristojnost visokošolskih ustanov
- uvedli intervju v okviru sprejemnega izpita za nekatere fakultete (pedagoški programi),
- spodbudili fakultete, da strokovni izpit za učitelje umestijo v dodiplomski program,
- zagotovili razvoj in izboljšanje kakovosti slovenske znanosti v svetovnem merilu,
- zaščitili intelektualno lastnino z razširitvijo dejavnosti patentnega urada Slovenije s pravno pomočjo raziskovalcem - inovatorjem,
- omogočili aktivno sodelovanje z JRO in Univerzami pri pisanju patentov, zaščititi intelektualne lastnine v Sloveniji in na tujem, tako da bomo omogočili financiranje začasnih skupin strokovnjakov z različnih področij za razvoj od izuma do prototipa ter raziskave trga,
- uvedli možnost zaposlitve uveljavljenih tujih strokovnjakov in poenostavili postopke zaposlovanja z mednarodnimi razpisi ter pritegnili Slovence, ki so na tujih univerzah,
- spodbujali mednarodno izmenjavo dijakov, študentov, učiteljev - Erasmus za vse,
- uvedli dualni sistem v srednjem strokovnem in višjem šolstvu,
- zagotovili sistematično vzpostavitev ter zagotavljanje povratnih informacij s strani alumnov in njihovih delodajalcev o potrebah in priložnostih za izpopolnjevanje obstoječih študijskih programov in njihovega izvajanja,
- zmanjšali beg možganov, tudi z ustanovitvijo nove javne univerze-politehnike,
- vključili delodajalce pri evalviranju in izboljševanju srednješolskih strokovnih in visokošolskih programov,

- zagotavljali vseživljenjsko učenje in napredovanje do zaključka poklicne kariere ter zmožnost bogatega intelektualnega življenja do pozne starosti,
- maksimalno izkoristili obstoječe EU mehanizme in orodja za večanje zaposljivosti in izboljšanje poklicnega izobraževanja v skladu s smernicami Education and training 2020 ter orodja za primerljivost študijskih stopenj, znanja in kompetenc.

Skrbeli bomo za nadarjene mlade ter ranljive skupine mladih, tako da bomo:

- posodobili sistem za spremljanje nadarjenih ter oblike dela z nadarjenimi,
- omogočili dostopno mrežo glasbenih šol vsem nadarjenim,
- omogočili dostopnost kulturnih prireditev za mlade v izobraževanju,
- uvedli specialnega pedagoga - defektologa v vrtce, osnovne in srednje šole za področje primanjkljajev,
- omogočili največjo možno integracijo otrok s posebnimi potrebami v redne šole.

Zagotovili bomo pogoje za zdrav razvoj, ustvarjalnost šolajočih in razvoj vrednot, tako da bomo:

- omogočili šport v šolah vsak dan,
- zagotovili sistem zdravega prehranjevanja v vrtcih in šolah s poudarkom na slovenski hrani ter subvencije prehrane otrokom iz socialno šibkih okolij,
- omogočili javno financiranje šol s tradicionalno glasbeno zvrstjo,
- posodobili sistem poklicnega svetovanja v šoli z zgodnjim opazovanjem ter odkrivanjem talentov učencev in dijakov,
- učence in dijake v šoli učili o medijski in finančni pismenosti ter podjetništvu ter jih tudi v danih okvirih spodbujali k podjetnosti in odgovornosti,
- v učne načrte in učbenike vnesli več domoljubja in znanja ter zavedanja o vrednosti nastanka slovenske države.

Zagotovili bomo ustvarjalnost in avtonomijo učiteljev tako, da bomo:

- prenovili učne načrte, ki bodo puščali več svobode učiteljem za izbirnost (učni načrt naj ne bo daljši od 5 strani, podrobnosti bo dorekel učitelj sam),
- omogočili šolam, da bodo svobodneje razpolagale z denarnimi viri in v okviru teh tudi z zaposlovanjem,
- posodobili sistem potrjevanja učbenikov,
- oblikovali kakovosten zavod za oblikovanje kurikulov od vrtca do srednje šole s preoblikovanjem sedanjega Zavoda RS za šolstvo in nekaterih drugih zavodov,
- informatizirali izobraževalni sistem z namenom učinkovitosti dela zaposlenih po načelu, da je čas potrebno posvečati ljudem, ne papirologiji,

in se zavzemali za zagotovitev:

- učinkovitega študija študentov staršev (dodatno leto za oba starša, ne le za enega),
- ustrezne štipendijske politike.

Na področju športa bomo:

- podprli razvoj znanj in inovacij na področju športa in s športom povezanih dejavnosti (turizem, gospodarstvo, znanost in tehnologija, inovacije, izobraževanje in usposabljanje,
- zagotovili dostopnost in možnosti vključevanja v športno-gibalne aktivnosti čim širšega kroga prebivalstva, s poudarkom na študentih, socialno šibkejših skupinah in invalidih,
- podprli programe, namenjene zdravemu delovnemu okolju, ranljivim skupinam (otroci, mladostniki, starejši), kot aktivni odgovor na sodobni način življenja in dela, staranje prebivalstva ter s tem povezana tveganja.